

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Autor práce: Bc. Jakub Jedlinský

Název práce: Vývoj politiky zaměstnanosti osob se zdravotním postižením České republiky

Autor posudku: Mgr. Martin Nekola, Ph.D.

Předkládaná diplomová práce se zabývá aktuálním a závažným tématem zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále OZP) a konkrétně se zaměřuje na vývoj politiky zaměstnanosti OZP z pohledu teorie sociální konstrukce cílových populací (SKCP). Politika zaměstnanosti OZP se v průběhu uplynulých více jak 20 let několikrát proměnila spolu s tím, jak se měnilo postavení této skupiny ve společnosti. Spolu se silnějším politickým zastoupením OZP a jejich pozitivnějším obrazem ve společnosti lze sledovat proměny nastavení politik vůči této skupině (policy design) i působení těchto politik na zlepšování podmínek života OZP. Na druhou stranu je politika zaměstnanosti poznamenána mnoha omyly a nezamýšlenými důsledky, které spolu s relativně omezenou politickou mocí v oblasti trhu práce a stereotypním obrazem OZP z hlediska zaměstnatelnosti a výkonu způsobují, že míra nezaměstnanosti OZP je v České republice trvale vysoká. V tomto ohledu si autor práce zvolil relevantní téma pro diplomovou práci a i zvolenou optiku (SKCP) považuje za adekvátní a přínosnou pro poznání širších souvislostí veřejněpolitického procesu v dané oblasti.

Hodnocení dílčích aspektů práce

Formální stránka

Práce má jasnou a logickou strukturu (možná s výjimkou zařazení kap. 2, která je spíše zbytečná a výzkumný problém nijak přesněji nevymezuje) a autor cituje správně, takže je vždy patrné, zda se jedná o vlastní myšlenky, nebo zda vychází z jiných zdrojů. Práce však také obsahuje poměrně dost překlepů a chyb (interpunkce, uvádění procent atd.). Celkový styl vyjadřování odpovídá odbornému textu, i když se autor nevyvaroval zbytečných obrátů (např. „Jak víme, ..“) a občas je vyjadřování kostrbaté. Použitá schémata nejsou přeložena do českého jazyka.

Metodologie

Metodologická část je zpracována přehledně a nabízí vhled do přístupu, který autor zvolil pro zodpovězení výzkumných otázek. Jeho základem je případová studie a smíšená metodologie výzkumu, které jsou dostatečně popsány s odkazy na odbornou literaturu. Autor jasně rozlišuje mezi rozhovory expertními a rozhovory s informanty a uvádí jejich seznam, resp. charakteristiky. Zde je nutno upozornit, že na str. 31 je uvedeno, že „Všichni oslovení zaměstnavatelé působící na volném trhu práce mají zkušenosti se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením“, ale dále v textu je u respondenta Zam3 charakteristika, že „od začátku volí formu odvodu do státního rozpočtu.“ Tematická analýza rozhovorů a dokumentů je provedena systematicky a výstupy/výsledky jsou přehledně prezentovány/interpretovány.

Věcná stránka

V teoretické části se autor věnuje teorii SKCP. Popis teorie je dostačující, i když některé pasáže jsou dosti zjednodušující. Výzkumná část shrnuje vývoj politiky zaměstnanosti OZP v kontextu celospolečenského vývoje v ČR po roce 1989 a získané poznatky autor analyzuje a interpretuje

z pohledu teorie SKCP. Tuto část hodnotím jako velice podařenou a podnětnou. Oceňuji pečlivý přístup k analýze jednotlivých vládních období a jejich citlivou kontextualizaci pomocí dalších dokumentů a především pak provedených expertních rozhovorů a rozhovorů s informanty. Autorovi se podařilo nejen podrobně popsat vývoj politiky, ale také jej interpretovat z hlediska zvolené teorie. Celkový obraz vývoje a posunu OZP od deviantů k závislým a částečně až k „uchazečům“ považuji za věrohodný. Nesouhlasím však s interpretací na str. 97, kde autor odmítá hypotézu, že zvýšení politické moci vede k získávání benefitů. V diskutovaném případě došlo podle mého názoru k většímu zatížení cílové populace právě proto, že se její politická moc snížila (spolu s horším obrazem) v době pravicové vlády. Naopak s nástupem vlády levicové opět OZP jako skupina posílila v obou směrech.

Také bych ocenil strukturovanější diskusi vzhledem k položeným výzkumným otázkám a vstupním hypotézám. Nejde ani tak o to, že by autor nepředložil odpovědi, ale o jejich explicitní vztah k otázkám. Místo toho se do jisté míry překrývá kapitola Diskuse s kapitolou Závěr.

Celkové hodnocení

Práce odpovídá standardům kladeným na diplomovou práci a autorovi se podařilo prokázat zvládnutí teoretických i metodologických aspektů zkoumané problematiky. Vysoce hodnotím poctivost a důkladnost, s jakou autor přistoupil k samotnému výzkumu. Autor schopnost analytického myšlení a vypracování informované závěrečné práce.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „výborně“.**

Datum: 20.1.2016

Podpis: